

Jus Canonicum In V. Libros Decretalium Distributum

novâ Methodo explicatum, Omnibus Capitulis Titulorum (qui in Antiquis, & novis Libris Decretalium continentur) promiscuè & confusè positis, in ordinem doctrinæ digestis. Adjunctis Aliis Quæstionibus Connexis, Quæ Ad Plenam Cujusque Tituli, Aut Materiæ Cognitionem, Et Expositionem Pertinent. ...

Respondens Libro tertio Decretalium, In Quo De Obligationibus, Beneficiis, Aliisque Juribus Clericorum saecularium, & Regularium agitur ...

Pirhing, Ehrenreich

Dilingae, 1676

Titulus XXXVI. De Religiosis Domibus, ut Episcopo sint subjectæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98275](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98275)

c. 5. n. 16. & duob. seqq.
c. 6. n. 8. & duob. seqq.
c. 7. n. 21. & duob. seqq.
c. 8. & ult. n. 25. & duob. seqq.

IN SEXTO.
c. unic. in princ. n. 32. 33.

& 34. & 40. §. Sanè;
nu. 28. §. Verum; & §.
Porro; n. 36. & §. ult.
n. 38.

IN CLEMENTINIS.
Clem. 1. n. 19. & 20.
Clement. 2. n. 40. & seq.

TITVLVS XXXVI.

DE RELIGIOSIS DOMIBUS, UT EPISCOPO sint subiecta.

Quenam dicantur propriè Domus Religiosæ?

num. 1.

§. I. Cuinam, spectato Jure Communi, Ecclesiæ, & Monasteria, sint subiecta?

ASSERTIO I. Omnes Ecclesiæ parochiales, eisque annexæ Capellæ, subiectæ sunt Episcopo, in cuius Diocesi sunt sitæ. Unde, si Episcopus dicat, aliquam Ecclesiam in spiritualibus, & temporalibus ad se pertinere, si probet, illam esse in sua Diocesi, eo ipso obinet in spiritualibus: nisi constet, vel probetur illam esse exemptam: non autem in temporalibus, nisi probet etiam, illa ad se pertinere, quod non potest probari per instrumentum, publicam raturam habens, in loco suspecto, n. 2. & 3. Ass. 2. Sicut Ecclesiæ sæculares, ita, & Ecclesiæ, ac Monasteria Religiosorum, Episcopo, in cuius Diocesi sita sunt, subiecta sunt: nisi legitime probetur, illa per privilegium, vel præscriptionem ab ejus jurisdictione esse exempta, num. 4. Censuræ latæ post appellationem, contra appellantem, sunt ipso jure irritæ: item excommunicatio lata contra exemptum, est ipso jure nulla, licet ipse non appellaverit, n. 5. Ass. 3. Ecclesia sita in Diocesi Episcopi, est eidem subiecta, & tenetur præstare omnia jura Episcopalia, etiam si ea à quibuscumque Religiosis possideatur jure incorporationis, & patronatus, nu. 6. Potest Episcopus Ecclesiæ intra suam Diocesim sitæ privilegium exemptionis ab omnibus juribus Episcopalibus concedere, saltem si Papa ex certa scientia id confirmet. Item potest Episcopus, quando alicui exemptionem à juribus Episcopalibus, vel jurisdictionem Ecclesiasticam concedit, pensionem aliquam, sive censum annum sibi reservare, in signum præteritæ subjectionis, & recognitionem beneficii accepti, n. 7. Notanda differentia inter contractum censualem, & emphyteusim, n. 8. Ass. 4. Si dubitetur de aliqua Ecclesia, in cuius Diocesi sita sit, tum ea subiecta est illi Episcopo, qui antequam ibi illa ædificaretur, in incolæ illius loci jura Episcopalia exercuit, vel Sacramenta contulit, præsertim Baptismum, & Confirmationem, num. 9. Ex eo, quod constet, vel probetur, Episcopum in certo loco exercuisse jurisdictionem Episcopalem, conferendo v. g. duo Sacramenta Baptismi, & Confirmationis, acquisivit possessionem omnium jurium Episcopaliū in eodem loco, nu. 10. Utrum ex terminis, seu limitibus territorij temporalis possit determinari, quod Ecclesia pertineat ad hujus, vel illius Episcopi jurisdictionem spiritualement? cit. n. 10.

§. II. Cui Episcopo sit subiecta Ecclesia, vel Monasterium unitum Ecclesiæ, vel Monasterio alterius Diocesis?

Quando una Ecclesia, vel Monasterium unitur Ecclesiæ, vel Monasterio alterius Diocesis, tunc manet subiectum Episcopo prioris Diocesis, in quo Mo-

nasterium est situm; quia unio censetur facta, sine præjudicio illius, n. 11. Si Monasterium penitus sit desertum, quia omnes Religiosi mortui sunt, & accessit uniatur Monasterio alterius Diocesis, tunc Monasterio principali acquiruntur omnes res, jura, & actiones Monasterij uniti, ita, ut Prælatus Monasterij majoris, seu principalis, sit etiam Prælatus Monasterij minoris, seu uniti, in quo Priorem, seu Vicarium constitutere debet, qui Prælati superiori est subiectus, & eundem Prælatum superiorem spectat, etiam continere Vicarium: non verò ad Episcopum, sive majoris Monasterij, sive minoris, n. 12. & 13. Fit tamen hæc casu, Monasterium, vel Ecclesia, cui incorporatio, sive unio facta est, subiectum jurisdictioni Episcopi, in cuius Diocesi Monasterium unitum situm est: sed respectivè tantum in ijs, quæ pertinent ad illud Monasterium, cit. n. 13.

§. III. An Ecclesiæ Regulares possint mutari in Sæculares, sive Monasteria in Collegia Clericorum Sæcularium?

Monasteria, quamdiu per Regulares reguntur, & ordinari possunt, non debent ad Clericos Sæculares transferri: nisi in defectum Religiosorum, num. 14. Qualis ordo servandus sit in reformatione alicujus Monasterij? n. 15. An vicissim ob defectum Sæcularium Clericorum, ex Ecclesiâ Sæculari fieri possit Monasterium, vel alia Ecclesia Regularis? n. eod.

§. IV. De Xenodochijs, seu Hospitalibus, & similibus pijs locis.

Quær. 1. An Hospitalia sint Beneficia, & inde tul' conferri possint? Resp. non sunt Beneficia, etiam si Capellæ annexas habeant, vel Decimas, aut alia jura spiritualia: nisi Hospitalia essent accessorie unita alii Ecclesiæ, seu Beneficio, n. 16. Unde non possunt etiam in titulum Beneficij conferri regulariter, n. eod.

Quær. 2. Quinam possint constitui Rectores Hospitalium, & ad quid ratione officij sui obligentur? Respond. Religiosi non possunt esse Rectores Hospitalium, exceptis certis casibus: at verò Clerici Sæculares, imò etiam Laici possunt illis præfici, n. 17. Quenam ad Officiū eorum, quibus administratio Hospitalium committitur, pertinent? n. 18. Quær. 3. An, & quâ ratione Hospitalia, & alia loca pia subiciantur curæ, & jurisdictioni Episcopi? Respond. Xenodochia, seu Hospitalia, quæ Episcopi auctoritate sunt erecta, & alia similia loca pia, & religiosa subsunt jurisdictioni Episcopi, in cuius Diocesi sita sunt, qui curare debet, ut ad eos fines, seu usus pios applicentur, ad quos delibis sunt fundata, ac destinata: nisi ex privilegio, statuto, vel consuetudine legitime præscripta ad alios id pertinere, probetur, num. 19. Alia sunt Hospitalia non Ecclesiastica, seu Religiosa, sed profana, ac secularia, sine Episcopi auctoritate, erecta à Dominis secularibus, quæ eorum curæ, ac dispositioni submittunt, n. 20. Hospitalium, seu religiosorum, quod Episcopi auctoritate est erectum, non potest in profanos usus converti: sicut potest Hospitalium, privata solim auctoritate, constructum, ad alium etiam profanum usum converti, n. 21. Similiter utensilia Ecclesiæ constructa, ac diruta, mappæ altaris &c. ad usum profanum amplius adhiberi non debent: neque Episcopalia, aut Monasteria in habitacula secularium, vel domos privatas eorum converti possunt, n. 22. Item Ordinarij locorum, seu Diocesanorum curare debent, ut Hospitalia secundum eorum fundationes reformentur, &

TITVLVS XXXVII.

DE CAPELLIS MONACHORUM, ET ALIORUM Religiosorum.

§. I. De Capellanis constitutis in Capellis, seu Parochijs, quæ Monasterijs sunt unita.

Quær. 1. An, quando Monasterium, vel Ecclesia Regularis habet curam animarum annexam, ei præfici possit Monachus, seu Regularis? Resp. Cura animarum in tali Ecclesia, per Capellanum sæcularem exerceri debet, ab Episcopo institutum, ad præsentationem Abbatis, & Conuentus, n. 1. Verum moderno jure, si Ecclesia parochialis Monasterio pleno jure sit unita, quoad spiritualia, & temporalia, non prohibetur Prælati Regulares ibi constituere Vicarium Regularem, ab Episcopo approbandum, n. 2. & 3. Quær. 2. An, & in quibus Capellanus, seu Vicarius, siue Sæcularis, siue Regularis, qui in Capella Monasterio unita est constitutus, jurisdictioni Episcopi sit subiectus? Respon. Si Parochia plenissimo jure sit unita Monasterio, ita, ut etiam populus sit exemptus à jurisdictione Episcopi, & Monasterio sit subiectus in spiritualibus, tunc tota jurisdictione ad Prælatum pertinet, & Episcopus Diocesanus nihil juris habet in tali loco. Si verò Capella solum sit unita Monasterio, pleno jure, quoad spiritualia, & temporalia: sed populus sit subiectus Episcopo in spiritualibus, tum si Capellanus, seu Vicarius sæcularis sit instituendus, præsentatio spectat ad Monasterium: examinatio verò, institutio, correctio, visitatio: imò & depositio ad Episcopum loci, num. 4. Neque contrarium potest per ullam consuetudinem introduci, vel statutum: bene tamen per privilegium, vel legitimam præscriptionem, n. eod. Veruntamen, si in tali Parochia sit positus Vicarius Religiosus, potest illum Prælatus Monasterij revocare: quamvis talis subiectus sit Episcopo in ijs, quæ ad curam animarum, & parochianorum pertinent, nu. 5. Presbyteri, qui à Monachis præsentantur ad curam populi, in eorum Ecclesijs, Episcopis, & ab ipsis instituuntur, cum debeant esse perpetui, non possunt à Monachis amoveri, nisi ex causa rationabili ab Ordinarijs, non obstante quocunque contrario statuto, privilegio, vel longâ consuetudine, n. 4.

§. II. An, & qualiter una Ecclesia non Cathedralis possit sibi vindicare jus in alia Ecclesia?

Si Ecclesia una non Cathedralis petat, & vendicet sibi plura jura in alia Ecclesia, solum obtinebit quoad ea, quæ probaverit, sibi deberi, viâ præscriptionum, aut alio legitimo modo: non quoad alia, nu. 6. & 7. Ex eo, quod Ecclesia, præsertim Collegiata, seu Conventualis, sit posita intra fines alicujus Parochiæ, non rectè inferitur, illam esse eidem subiectam, cit. num. 7.

§. III. De Monachis non ponendis solis in Prioratibus, & eorum ab illis revocatione.

Monachi non possunt singuli, & soli commorari in Prioratibus, etiam si habeant rescriptum, seu privilegium Apostolicum: nisi in eo expressè derogetur Juri communi, vel Decreto Concilij Generalis contrario, n. 9. & 10. Præterea Ordinarius loci debet compellere per censuram Ecclesiasticam, Abbates, vel Priores, ut vel Monachos revocent ad Claustrum à Prioratibus, ponendo in eis Clericos sæculares, vel eis socios adjungant Monachos, cum quibus regulariter vivere possint, n. 11. & 12.

Hhh hh 3

SE-

quæ sunt indebitè alienata, occupata, vel perdita ad debitum statim reducuntur, ipsique Rectores Hospitalium, si negligentes sint, in suo officio, ad debitam administrationem compelli debent, num. 23. Quær. 4. Quenam Hospitalia, & alia pia loca visitationi Episcopi subint, vel non? Resp. 1. Ex Decreto Concilij Trident. Episcopi, seu Diocesani habent jus visitandi Hospitalia, Episcopi, seu Diocesani auctoritate erecta, & omnia alia pia loca intra Diocesim eorum sita, etiam si sint exempta, & quanam ab Episcopo visitari non possunt? num. 24. Hospitalia autem, & alia hujusmodi pia loca, sine auctoritate Episcopi edificata, seu instituta, non subint visitationi Episcopi, nu. 25. Exciipiuntur quidam casus, in quibus ab ipsis visitari possunt, n. 26.

§. V. De Institutione novorum Ordinum Religiosorum.

Quær. 1. An liceat novum Ordinem Religiosum instituere, sine approbatione Ecclesiæ, vel S. Pontificis? Resp. post Concilium Lateranense sub Innocentio III. id non licet, num. 27. & 28. Non tantum autem prohibitum est, novam Religionem instituere, sine approbatione Sedis Apostolicæ: sed etiam sic instituta, & ejus Professio, est ipso jure irrita, n. 29. & 32. Quanam in specie Religiones prohibeantur? nu. 30. & 31. Quær. 2. An sub prædicta prohibitione, ac irritatione novorum Ordinum Religiosorum, comprehendantur omnes Congregationes virorum, ac mulierum, quæ in communi sub certa regula, aut habitu, sine Sedis Apostolicæ licentia, seu approbatione, devotionis, seu pietatis causâ, vivunt, licet tria vota substantialia Religionis non ediderint, adeoque propriè Religiosi non sint? Resp. affirmativè, n. 33. Quia etiam omnia pacta, seu promissiones, quæ in ordine ad talem Congregationem erigendam, vel assumendam fiunt, sunt irritæ, ut votum castitatis, vel obedientiæ ab illis editum, nu. 34. Non tamen est prohibitum, quod viri tum viri solitariam vitam separatim, & privatim agere possint, edito etiam voto castitatis, & obedientiæ promissâ, v. g. Episcopo, vel Confessario suo: tum etiam, ut mulieres possint, promissâ continentia, vel etiam eâ non promissâ, seorsim, & in privatis ædibus, servato certo vivendi modo, acritu, DEO servire, & penitentiam agere, n. 35. Denique prohibitum est etiam, ne quis in diversis Monasterijs locum habere præsumat, ita, ut sit Monachus, vel Professor in iisdem: neque etiam Abbas, seu Prælatus pluribus Monasterijs simul præesse potest, n. 36.

SERIES CAPITULORUM.

IN ANTIQVIS.	c. unic. n. 28. & seq.
c. 1. n. 9. & seq.	IN CLEMENTINIS.
c. 2. n. 11. & duob. seqq.	Clem. 1. n. 30.
c. 3. n. 19. & duob. seqq.	Clement. 2. in princ. n. 23.
c. 4. n. 25. & seq.	& §. Ut autem; nu. 16.
c. 5. n. 14. & seq.	& §. Præmissa; num.
c. 6. num. 6. & duobus seqq.	18.
c. 7. n. 2. & 3.	In Extravagantibus.
c. 8. n. 4. & 5.	Extrav. unic. Joan. XXII.
c. 9. & ult. n. 27.	n. 31.
IN SEXTO.	Extravag. unic. inter communes. n. 35.